

Consell Comarcal
del Baix Ebre

SIAD BAIX EBRE

Memòria Tècnica

INDEX

1. PROJECTE

1.1 JUSTIFICACIÓ

1.2 DESCRIPCIÓ DEL PROJECTE

1.3 OBJECTIUS

1.3.1 Objectiu general

1.3.2 Objectiu específic

1.3.2.1 Treball individual

1.3.2.2 Treball en xarxa

1.3.2.3 Treball comunitari

1.4 METODOLOGIA I ACTIVITATS

1.4.1 Activitats i funcions

1.4.1.1 Funcions generals del servei

1.4.1.2 Equip professional

2. DESENVOLUPAMENT D'ACTIVITATS I ACTUACIONS

2.1 IMPLEMENTACIÓ DEL SIAD

2.2 ACTIVITATS I ACTUACIONS

2.2.1 Atenció individualitzada

2.2.2 Treball en Xarxa

2.2.3 Treball Comunitari

3. INDICADORS D'AVUACIÓ

3.1.1 Indicadors d'atenció individualitzada

3.1.2 Indicadors de treball en xarxa

3.1.3 Indicadors de treball comunitari

1 PROJECTE

1.1 JUSTIFICACIÓ

Primer. L'Institut Català de les Dones i el Consell Comarcal del Baix Ebre tenen signat el contracte programa 2020 per a la prestació del Servei d'Informació i Atenció a les Dones i la realització de Polítiques d'Igualtat de Gènere.

L'Institut Català de les Dones és l'organisme del Govern de la Generalitat que té atribuïdes les competències vinculades al seu paper de garant del compliment de la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes i de l'aplicació de la seva transversalitat. A aquest efecte, l'article 7.3.b) d'aquesta Llei obliga l'Administració de la Generalitat a dotar-se de mecanismes de cooperació interinstitucional per a traslladar l'impuls de la transversalitat de la perspectiva de gènere a la resta d'administracions.

El Consell Comarcal del Baix Ebre dins del seu àmbit territorial, li correspon l'exercici de les competències en matèria de polítiques d'igualtat de gènere que li atribueix l'article 6.1 de la Llei 17/2015.

D'altra banda, aquest Consell Comarcal té la competència per a crear, programar, prestar i gestionar el servei d'informació i atenció a les dones (SIAD), d'acord amb allò que preveuen els articles 56 i 64 de la Llei 5/2008 del dret de les dones a erradicar la violència masclista.

Les obligacions que assumeix el Consell Comarcal del Baix Ebre al Contracte programa són les següents:

- a) Responsabilitzar-se de la implementació de les actuacions descrites a les Fitxes 1 (Siad) i 2 (Igualtat efectiva de Dones i Homes)
- b) Aportar amb fluïdesa i celeritat tota la informació sol·licitada per l'ICD, en tots els termes que puguin ser discriminatoris per a les dones d'acord amb el què estableix la Llei 17/2015 i la Llei 5/2008, i cedir les dades estadístiques d'atenció, trimestralment, a través de l'eina informàtica HIPÀTIA de processament estadístic de dades de l'Observatori de la Igualtat de Gènere de l'Institut Català de les Dones.
- c) Elaborar una memòria anual d'avaluació sobre els resultats de les actuacions descrites a les Fitxes 1 i 2.
- d) Justificar a l'ICD la realització de la despesa per la totalitat de l'import pressupostat per a les actuacions d'igualtat i pel SIAD.

Respecte al Servei d'Informació i Atenció a les Dones, la fase de desplegament territorial de la Xarxa de SIAD de Catalunya va finalitzar l'any 2014 amb la presentació de 'L'Avaluació de la Xarxa de Serveis d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD) de Catalunya'. Aquest treball d'avaluació confirma, en primer lloc, l'existència de dues realitats territorials: la municipal i la comarcal, que requereixen d'un abordatge diferenciat i de la definició de metodologies complementàries en la implementació del SIAD.

Així mateix, l'estudi d'avaluació corrobora la consolidació de la xarxa de SIAD al territori com a estructura prioritària d'assessorament a les dones i d'abordatge de les situacions de violència masclista, una responsabilitat que, malgrat no ser competència dels SIAD, és conseqüència de les sinèrgies que s'han derivat del funcionament de la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral per a les dones en situació de violència masclista que defineix la Llei 5/2008.

Finalment, el document 'L'Avaluació de la Xarxa de Serveis d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD) de Catalunya' planteja, com a línia estratègica prioritària, la definició de metodologies de treball i que aquestes esdevinguin el marc d'acció de tots els serveis amb l'objectiu de dissenyar i compartir propostes d'actuació.

Els objectius generals a assolir pel Siad són:

- Ofertir un servei permanent d'informació, assessorament, primera atenció i acompanyament, si s'escau, en relació amb l'exercici dels drets de les dones en tots els àmbits: laboral, social, personal, familiar i d'altres.
- Desenvolupar estratègies comunitàries de sensibilització i prevenció i promoure accions que visualitzin les dones, com a subjectes, no objectes, d'actuacions que afermin el seu apoderament i millorin les seves capacitats per incidir públicament.
- Dissenyar eines de coordinació, pel que fa a l'abordatge de la violència masclista en el marc dels circuits municipals, atès que el SIAD és un recurs d'accés al circuit de moltes dones que es troben en aquesta situació i actua com a agent de detecció i derivació tal i com estableix la Llei 5/2008.

D'entre els objectius específics a assolir pel Siad trobem:

- Proporcionar atenció i assessorament jurídic i psicològic gratuït, especialitzat i amb perspectiva de gènere a les dones que ho sol·licitin i per tant disposar d'un equip tècnic i professional que garanteixi la qualitat de l'assessorament psicològic i jurídic a les dones des de la perspectiva de gènere.

Per tant l'ens local ha de disposar:

- Un Servei d' assessorament jurídic d'orientació i primera atenció presencial a les dones que requereixin assessorament legal i realitzar, si s'escau, les derivacions necessàries a d'altres serveis. Els serveis d'assessorament jurídic l'hauran de dur a terme professionals amb la titulació necessària i amb coneixements específics de l'aplicació del dret des de la perspectiva de gènere.

- Un Servei d'assessorament psicològic i primera atenció presencial a les dones que requereixin de contenció i orientació psicològica, així com les derivacions necessàries a d'altres serveis. Aquest servei l'hauran de dur a terme professionals amb la titulació necessària i amb formació específica en l'aplicació de la perspectiva de gènere en l'atenció, detecció de situacions de violència masclista i avaluació de la necessitat d'atenció especialitzada continuada per al procés de recuperació de les usuàries que es trobin en aquestes situacions.

Segon. El punt 1.4.1.1 del Pla Comarcal de Polítiques de Dones del Baix Ebre 2021-2024, del Consell Comarcal del Baix Ebre estableix com a objectiu impulsar i consolidar el SIAD.

Tercer. Els Ajuntaments de la comarca van manifestar a aquest Consell Comarcal la seva voluntat de donar el seu suport a la creació del Servei d'Informació i Atenció a les Dones i el seu compromís a realitzar la seva aportació econòmica anual per al manteniment del servei, d'acord amb l'estudi de costos que es va presentar en la sessió del Consell d'Alcaldes.

Amb data 16 de març de 2012, el Ple del Consell va aprovar el conveni a signar amb els Ajuntaments de la comarca del Baix Ebre que havien manifestat la seva voluntat de donar continuïtat al SIAD i aportar la quantitat econòmica que els hi correspon per la seva utilització.

Anualment es signa aquet conveni amb els objectius de regular la relació entre els Ajuntaments i el Consell Comarcal.

El Consell Comarcal del Baix Ebre, a través dels professionals destinats al SIAD du a terme les següents accions:

1. Informar les dones sobre l'exercici dels seus drets.
2. Proporcionar a les dones orientació i assessorament sobre temes que puguin ser del seu interès, tot posant al seu abast, si s'escau, assessorament psicològic i jurídic especialitzat.
3. Assessorar, orientar i realitzar una primera atenció a dones en situacions de violència masclista.
4. Coordinar la seva actuació – i efectuar les derivacions pertinents i l'acompanyament necessari – amb el Centre d' Intervenció Especialitzada de referència i/o amb els serveis específics dels ens locals per a l'abordatge de la violència masclista. També amb el serveis socials i altres recursos, públics o privats, que poden donar sortida a les diverses situacions que plantegin les usuàries (laborals, familiars, econòmiques, etc.)
5. Treballar amb la comunitat i el teixit associatiu femení en la realització d'accions que visualitzin les aportacions de les dones, tot facilitant el seu apoderament i propiciant i visualitzant les seves aportacions per així millorar la seva capacitat d'incidència pública.
6. Realitzar actuacions grupals.
7. Afavorir la iniciativa i/o col·laboració amb les activitats del territori amb relació a les polítiques de dones.
8. Oferir un espai de relació de les dones

Quart. Atès que el Consell Comarcal del Baix Ebre no disposa en la seva plantilla de personal (jurista i psicòleg/òloga) que pugui prestar els serveis encomanats pel Contracte programa i pel conveni amb els Ajuntaments, a l'exercici 2014 es van aprovar els plecs de clàusules administratives per la contactació del servei d'assistència jurídica i psicològica del Siad del Baix Ebre

La situació actual és idèntica a 2014 respecte al personal propi del Consell Comarcal i per això es proposa aprovar els nous plecs de clàusules administratives per la contactació del servei d'assistència jurídica i psicològica del Siad del Baix Ebre, amb les següents condicions: Quantia de cadascun dels contractes, 11.192.5 euros, IVA inclòs/any. Previsió de prestació d'hores: 10 setmanals/ 500 hores any.

1.2 DESCRIPCIÓ DEL PROJECTE

Els Serveis d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD's), són serveis públics que ofereixen a la població femenina un conjunt de recursos per tal de contribuir a que les dones puguin gaudir dels seus drets civils i personals en llibertat i sense discriminacions.

Aquests serveis han d'oferir informació, orientació i assessorament en tots aquells aspectes relacionats amb la vida de les dones: àmbit laboral, social, personal, familiar, i altres, fent especial atenció a la detecció de les violències contra les dones, i establint els mecanismes d'informació i derivació als serveis especialitzats.

La informació, l'atenció i l'assessorament s'ofereixen en un espai públic d'accés directe obert a la comunitat, que garanteix la discreció de l'atenció, donat que en el mateix edifici no es proporciona una única atenció.

Els SIAD's estaran vinculats amb els circuits d'atenció local i mantindran una relació continuada amb la comunitat en la qual s'insereixin i, de forma especial, amb el teixit associatiu femení, actuant com a dinamitzadors i a l'hora receptors de propostes i estratègies que contribueixin a l'empoderament de les dones i a la sensibilització social.

Destinatàries del SIAD

Aquest servei està destinat a les dones de la comarca del Baix Ebre a excepció de Tortosa que té servei propi.

Ubicació del SIAD

El SIAD Baix Ebre està ubicat a les dependències del Consell Comarcal del Baix Ebre.

No obstant, les professionals del servei es desplacen als municipis de la comarca segons les necessitats detectades.

1.3 OBJECTIUS

1.3.1 Objectiu general

- ❑ Donar resposta a les necessitats i problemàtiques de les dones de la comarca del Baix Ebre, especialment a aquelles que estan en situació d'exclusió o risc social.

1.3.2 Objectius específics

1.3.2.1 Treball individual:

- ❑ Oferir informació a les dones sobre els seus drets i l'exercici dels mateixos.
- ❑ Atenció social, laboral, psicològica i jurídica.
- ❑ Proporcionar a les dones orientació i assessorament sobre temes que poden ser del seu interès.
- ❑ Facilitar atenció i assessorament a situacions de discriminació per raó de sexe, ja sigui en l'àmbit públic o el privat.
- ❑ Assessorar, orientar i realitzar una primera atenció a dones en situacions de violència, abraçant totes les tipologies de les violències que poden rebre les dones pel fet de ser-ho.

1.3.2.2 Treball en xarxa:

- ❑ Establir circuits de treball, cooperació i coordinació entre els diferents agents del territori.

1.3.2.3 Treball comunitari:

- ❑ Treballar el teixit associatiu femení per la realització d'accions que visibilitzin les aportacions de les dones, facilitant el seu empoderament.
- ❑ Dinamitzar i impulsar la coordinació i col·laboració amb els grups i organitzacions de dones, tot oferint recursos que facilitin la implementació de les seves activitats.
- ❑ Treball comunitari: realitzar activitats de prevenció i de sensibilització social conjuntament amb altres serveis de la comunitat.

1.4 METODOLOGIA I ACTIVITATS

Per tal de poder assolir els objectius abans esmentades s'han desenvolupat una sèrie d'activitats en les quals ha estat present la participació i implicació de diverses entitats públiques i privades, així com associacions d'arreu del territori:

- Departament de Serveis a les Persones del Consell Comarcal del Baix Ebre.
- Pla Comarcal de Ciutadania i Immigració.
- Pla Comarcal de Polítiques de Dones.
- Plans Municipals de Polítiques de Dones.
- Serveis d'Informació i Atenció a les Dones de Baix Ebre, Montsià, Ribera d'Ebre, Terra Alta i Tortosa.
- Institut Català de les Dones.
- Ajuntaments de la comarca.
- Associacions de Dones de la comarca.
- Consell Consultiu de les Dones.
- Consell Consultiu de la Gent Gran.

Aquesta transversalitat, com a metodologia d'intervenció permet a tota l'organització, impactar coherentment i positivament en la consolidació del Pla Comarcal de Polítiques de Dones del Baix Ebre, assegurant el desenvolupament i la implantació d'aquesta política.

Des del SIAD Baix Ebre es porta a terme una metodologia de treball en xarxa amb altres serveis i entitats del territori amb la finalitat d'oferir una atenció integral i global a les dones de la comarca.

Així doncs, a més a més, de l'atenció individualitzada en temes socials, laborals, jurídics i psicològics que oferirà el SIAD, es realitzen les següents tasques:

- Coordinacions setmanals:
 - Equip interdisciplinari dintre del propi SIAD.
- Coordinacions quinzenals:
 - L'equip de serveis socials d'atenció primària del Consell Comarcal del Baix Ebre.
 - La coordinadora del Pla de Ciutadania i Immigració del Baix Ebre.
- Coordinació mensual:
 - L' Institut Català de les Dones.
 - Els SIAD's de les Terres de l'Ebre
- Reunions anuals amb:
 - Les autoritats polítiques dels municipis i de la comarca.
 - Les associacions de veïns de la comarca i altres agents socials de la comunitat.
- Coordinacions puntuals i a demanda amb
 - Els serveis socials d'atenció primària dels municipis de la comarca.
 - Els serveis educatius dels municipis de la comarca.
 - Els serveis sanitaris d'atenció primària dels municipis de la comarca.
 - El Centre Hospitalari de referència
- Derivació, i posterior seguiment si s'escau, a altres serveis especialitzats de la comarca.

1.4.1 Activitats i funcions

1.4.1.1 Funcions generals del servei

- Informació a dones i a grups.
- Atenció, orientació i assessorament: social, legal i psicològic.
- Prevenció i detecció de situacions de violència.
- Actuar com agent dinamitzador coordinadament amb la comunitat.
- Coordinació amb la xarxa pública i privada.
- Sensibilització social i oferiment de recursos.
- Formació continuada.
- Derivació a altres serveis.

1.4.1.2 Equip professional

Definició de les competències de l'equip i de les professionals que el conformen.

■ **Treballadora social.**

- ❑ Coordinació i estructuració de l'equip professional del servei.
- ❑ Coordinació amb els Serveis Socials d'Atenció Primària.
- ❑ Coordinació amb la persona responsable territorial de l'ICD i amb la persona responsable de l'administració comarcal.
- ❑ Coordinació amb els serveis i programes del territori.
- ❑ Coordinació amb el teixit associatiu femení del territori.
- ❑ Coordinació amb les organitzacions comunitàries.
- ❑ Definició de les bases de dades necessàries per tal de proporcionar a les usuàries del servei una informació, atenció i orientació de qualitat.
- ❑ Organització de propostes d'activitats (xerrades, tallers, cursos, exposicions, etc.) i implementació de les mateixes.
- ❑ Estructuració del sistema de derivacions a altres serveis i recursos del territori.
- ❑ Atenció presencial a dones en situacions en les quals es valori necessari.
- ❑ Disseny d'estratègies per tal de fer un seguiment i acompanyament (si s'escau) de les dones derivades a d'altres serveis.

■ **Administrativa.**

- ❑ Informar telefònicament i presencialment dels serveis i activitats que ofereix el SIAD.
- ❑ Derivar a altres serveis.
- ❑ Recollir informació sobre activitats relacionades amb les dones que es realitzin a la comunitat.
- ❑ Gestionar les bases de dades.
- ❑ Recollir les dades de les atencions realitzades.
- ❑ Organitzar l'atenció a situacions específiques mitjançant cita prèvia i organització de l'agenda.
- ❑ Proporcionar suport administratiu i logístic al personal tècnic del SIAD.

■ **Advocada: Atenció i assessorament legal.** Previsió de prestació d'hores: 10 setmanals/ 500 hores any.

- ❑ Atendre presencialment les dones que necessiten assessorament legal.
- ❑ Donar orientacions a dones que han iniciat procediments legals. Informar sobre la justícia gratuïta.
- ❑ Detectar possibles situacions de violències i establir les derivacions i seguiment pertinents.
- ❑ Coordinar-se amb la resta de professionals del SIAD.
- ❑ Col·laborar en les activitats del SIAD, quan es consideri necessari.

■ **Psicòloga: Atenció psicològica.** Previsió de prestació d'hores: 10 setmanals/ 500 hores any.

- ❑ Proporcionar orientació i assessorament presencial respecte tot allò relacionat amb el malestar emocional de les dones.
- ❑ Detectar possibles situacions de violències i avaluar la conveniència de la necessitat d'atenció especialitzada, tot establint les derivacions i seguiment pertinents.
- ❑ Coordinar-se amb la resta de professionals del SIAD.
- ❑ Col·laborar en les activitats del SIAD, quan es consideri necessari.

2 DESENVOLUPAMENT D'ACTIVITATS I ACTUACIONS

2.1 IMPLEMENTACIÓ

Anualment es signen els convenis corresponents per la prestació del servei.

Conveni entre ajuntaments i Consell Comarcal

Es signen convenis de col·laboració on s'acorda la gestió del SIAD Baix Ebre per part del Consell Comarcal del Baix Ebre i la dotació econòmica anual per part dels Ajuntaments de la comarca. (Excepte Tortosa que té SIAD propi)

Conveni entre Consell Comarcal del Baix Ebre i Generalitat de Catalunya

El Consell Comarcal del Baix Ebre signa contracte programa amb l' Institut Català de les Dones de la Generalitat de Catalunya per fer efectiva la continuïtat del SIAD Baix Ebre pel període 2020.

Difusió del SIAD

Prensa

També s'ha fet difusió:

Via internet:

- Web del Consell Comarcal del Baix Ebre. <http://www.baixebre.cat/arees-dactuacio/atencio-a-les-persones/serveis-socials/siad>

Flayers

S'han repartit flayers informatius i cartells per les associacions de dones, els ajuntaments i altres entitats i serveis de la comarca del Baix Ebre.

2.2 ACTIVITATS I ACTUACIONS

2.2.1 Atenció individualitzada

L'entrevista és la principal eina metodològica amb la qual les professionals del SIAD Baix Ebre porten a terme l'atenció individualitzada de les dones que arriben al servei. Generalment l'atenció es porta a terme per una professional, no obstant en alguns casos determinats on les professionals ho han cregut oportú s'han efectuat entrevistes conjuntes amb més d'una professional a la sessió.

Atenció psicològica

Durant l'atenció psicològica i mitjançant l'entrevista es porta a terme:

- Acompanyament psicològic en situacions de malestar emocional, crisis personals...
- Foment i millora de les competències comunicatives, les habilitats socials i l'auto reconeixement.

Atenció jurídica

Durant l'atenció jurídica i mitjançant l'entrevista es porta a terme:

- Assessorament en situacions de crisis de parella, processos d'incapacitació, custòdia dels fills i filles...
- Orientació en temes de caire legal a tots els nivells.

Atenció social

Durant l'atenció jurídica i mitjançant l'entrevista es porta a terme:

- Informació, orientació i assessorament sobre recursos i serveis a la comarca i arreu del territori.
- Detecció i prevenció de situacions de risc i d'exclusió social.
- Atenció i suport en situacions de violència masclista.

2.2.2 Treball en Xarxa

Reunions de treball

Setmanalment l'equip del SIAD Baix Ebre es reuneix per planificar les activitats setmanals i fer la programació de les diferents actuacions.

Coordinació amb altres serveis.

Les professionals del SIAD Baix Ebre es coordinen amb altres serveis del camp social, sanitari i educatiu, per a treballar conjuntament aquelles situacions que necessiten la intervenció de diferents equips professionals.

Els serveis amb els quals es manté coordinació són:

- Serveis Socials d'Atenció Primària.
- Serveis d'Informació i Atenció a les Dones del Montsià, Ribera d'Ebre, Terra Alta i Tortosa.
- Institut Català de les Dones.
- Centre d'Intervenció Especialitzada de les Terres de l'Ebre.
- Centre de Salut Mental Pere Mata.

Participació en els circuits i protocols territorials contra la violència masclista.

Des del SIAD Baix Ebre participem en el circuit de Terres de l'Ebre per a l'abordatge de la violència masclista.

A finals de 2009 es van formar equips comarcal per l'elaboració del protocol d'actuació en casos de violència. El SIAD Baix Ebre està representat a l'Equip Comarcal del Baix Ebre a través de la seva coordinadora.

Tot i que el Protocol ja és una realitat, aquest equip es segueixen reunint de forma periòdica i en formen part tots els agents implicats en una possible situació de violència masclista de la comarca.

2.2.3 Treball Comunitari

Dinamització del teixit associatiu.

Associacions de Dones i Consell Consultiu

S'ha incidit en la importància del teixit associatiu en general i de les associacions de dones en particular.

Les tasques encomanades a les associacions de dones de la comarca i el Consell Consultiu de Dones del Baix Ebre han estat:

- Difusió del SIAD Baix Ebre.
- Elaboració de propostes formatives
- Formar part del Consell Supramunicipals de Polítiques Socials, sent aquest un òrgan de participació en temes de polítiques socials

Commemoració del Dia Internacional Contra la Violència envers les Dones.

Per tal de commemorar aquesta jornada, el SIAD Baix Ebre participa en l'organització, gestió i/o execució de la diada.

Tallers d'igualtat de gènere adreçats a alumnes de 3r de ESO

Aquest activitat s'ofereix de forma coordinada en diversos serveis de les Terres de l'Ebre i coordinat per l'ICD dins de la campanya "Estimar no fa mal".

3.1 INDICADORS D'AVUACIÓ

Per tal de portar a terme una avaluació més acurada de l'atenció i les activitats fetes al SIAD Baix Ebre, es tenen en compte els següents indicadors:

3.1.1 Indicadors d'atenció individualitzada

Número total de dones ateses
Número total d'intervencions
Número d'intervencions d'atenció psicològica
Número d'intervencions d'atenció jurídica
Número d'intervencions d'atenció social

3.1.2 Indicadors de treball en xarxa

Número de reunions amb entitats comarcals
Número de coordinacions amb altres serveis
Número de derivacions fetes
Número de casos que ens han derivat al SIAD

3.1.3 Indicadors de treball comunitari

Número de reunions serveis de la comarca
Número d'activitats formatives
Número d'activitats lúdico-festives/ commemoratives
Número d'activitats foment associacionisme

Josep A. Miralles Guerrero
Coordinador Serveis a les Persones

Tortosa (Baix Ebre) document signat electrònicament al marge.